

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlár sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Városi közgyűlés.



Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága mintegy 50 bizottsági tag részvételével f. hó 25-én Sándor Béla főispán ur ömeltóságának elnöklete alatt ülést tartott.

Az ülés 44 tárgyat intézett el s köztük a jövő évi költségvetést.

Elnökli főispán ur a megjelent tagokat szíves szavakban rövideden üdvözlölvén, a közgyűlést megnyitja és a kitűzött tárgysorozat előtt indítványt tesz, miszerint bíboros érsekünk dr. Haynald Lajos Úr ömenciacájához 50 éves papi jubileuma alkalmával a város, mint erkölcsi tesztület üdvözlő iratot intézzen. A közgyűlés éltve főpapunkat, aki már oly számtalan ízben bebizonyított rokonszenvét városunk iránt, az indítványt egyhangu lelkesedéssel magáévá teszi.

Ezután dr. Csikás Benő polgármester ur felolvassa jelentését:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mielőtt kötelesszerű jelentésemet előterjeszeném, engedje meg a tekintetes törvényhatósági bizottság, miszerint megemlékezzem azon jelentékeny veszteségről mely legutóbbi rendes közgyűlésünk óta a törvényhatósági bizottságot Dzsinitz Antal, Dr. Ambrozovits Károly és Stebler Lajos tagjainak elhalálása által érte. — Az elhunyt bizottsági tagok mindegyikének halála annál váratlanabb és lesújtóbb volt, mert teljesen ép testi és lelki erőkkel és lesújtóbb tényleg való működést még hosszú időre kilátásba helyezte.

Folyó évi július, augusztus és szeptember haváról szóló jelentésemet pedig van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

I. A közigazgatási iktatóba beérkezett ügydarabok közül június hó végével hátralékban volt 956, július, augusztus és szeptember hónapokban beérkezett 3096, összesen 4052 ügydarab, melyből 3429 elintéztetvén, hátralékban maradt 623.

II. Arvaügyi darab június hó végével hátralékban volt 57, a következő három hónapban beérkezett 307, összesen 364, melyből 272 elintéztetvén, hátralékban van 92.

III. A közügyi bíróságnál a lefolyt három hónapban beérkezett 770 ügyszám mely mind elintéztetést nyert.

IV. A kapitányi hivatalnál július, augusztus és szeptember hónapokban beérkezett 1739 ügydarabból 1720 elintéztetvén, hátralékban van 19.

A közbiztonságot a nyári időszak folyamán többrendbeli lopás zavarta meg. Miként a Nikolits György I. alkaptány által folytatva tett erélyes és sikeres nyomozás kiderítette, a tolvajlást kóbor cigányok követték el. Ugy a tettesek, valamint az ellopott nyolc ló, 25 birka, 5 disznó részint Torontál megyében, részint Baján, Sükösden, Csantavéren, Almáson, Csonoplyán és Ns.-Militiesen megalkatván, a tettesek a büntető igazságszolgáltatásnak, a tárgyak pedig tulajdonosaiknak átadattak.

Attólontoltatott a város területén a lefolyt 3 hónapban 56, eltolontoltatott 11 egyén.

V. A közegészségügyi viszonyok a lefolyt nyári időszak folyamán kedvezőek voltak.

VI. A tek. törvényhatósági bizottság június havi rendes közgyűlésében a pénzügyigazgatóság székhelyének kieszközölése iránt Koczkar Zsigmond bizottsági tag és országgyűlési képviselő urat és a város polgármesterét oly utasítással méltóztatott kiküldeni, miszerint az e tárgyban megkeresett főispán ur ömeltóságának vezetése alatt pénzügyminiszter ur ó excellenciájánál a város érdekében eljárjanak. Van szerencsém a nyert megbízás folytán jelenteni, miszerint alig pár nappal a jelzett közgyűlés után, főispán ur ömeltósága teljesen megbízható értesülést nyert aziránt, hogy a kir. pénzügyigazgatóságnak Zomborban való elhelyezése végleg megállapított; minek folytán a küldöttség utazása feleslegessé vált.

VII. A nagyméltóságú kir. belügyminiszter ur időközben érkezett intézkérései közül felemlítendőek tartom miszerint ó nagyméltósága, Háttaly Gyula bajai lakost egy helyben felállítandó IV-ik gyógyszerár iránti kérelmével elutasította, továbbá hogy a tek. törvényhatósági bizottságnak az árvtár nyilvánosítása céljából alkalmazandó közeg díjazása tárgyában hozott határozatát helyben hagyta.

VIII. A városi kövezés, építkezés és országos közmunka, ez év folyamán Gergurov Milán városi mérnök urnak teendőit — különösen a laktanya építési ellenőri minőségében beállott nagy elfoglaltsága miatt — más évekhez képest oly mérvben szaporította, miszerint méltán aggódni lehetett, hogy munkacerejével az említett teendők halmozhat meg nem győzheti.

Mindazonáltal kiváló szorgalmának és erélyének sikerült a teendők legnagyobb részét kellő időben elintézni, minek folytán jelenthetem, miszerint a lefolyt nyári időszak alatt a bajai utcának a folyó évre előirányzott kockakövezése 469 folyó méter hosszúságban és 5 méter szélességben foganatosítottatott, a ns.-militiesi utca hasított kövekké 200 méter hosszúságban tovább köveztetett, a szón-

taí uti vámsorompótól a kövágóhidig elrendelt kavicsozott ut 481 folyó méter hosszúságban elkészült, a közügyi közmunkából a „Kalap”, „Rökus”, „Szedor”, „Tákaes”, „Zöldkert”, „Hársfa”, „Csendes” és „Honvéd” utcák, a városi munkások által pedig a „Konyovits” és „Magtár” utcák helyreállítottak és a vízlevezető árkok jókarban tartattak.

Az ó-zstapári elégett esárlát a vállalkozók elkészítvén, a városi mérnök által megejtett felülvizsgálat alapján a vállalati összeg javukra folyósítottatott.

A újonnan épülő laktanya és csapatkórház udvarának feltöltése és a laktanya vezető gyalogjárdaéhoz szükségelt töltés a kibővített koresolyapályá medrétől nyert földből elkészült, kivéve az udvar felszínének kiegyengetését, mely csak ezután lesz foganatosítandó.

A laktanya és csapatkórház összes épületeinek vakolása jelentékeny részek kivételével úgy kívül, mint belül befejeztetett; az asztalos, íves és festőmunkák tolyamatban vannak, a pécegődrök és moesokviz-esatornák elkészítése megkezdett; csakis az asfalt és betonmunkák és a moesokviz-levezetősövek elhelyezése iránti munkák vannak teljesen hátralékban. Ugy a művezetőség valamint a kiküldött katonai szakközeg véleménye szerint azonban, ha csak rendkívül kedvezőtlen időjárás közbe nem jő, alapos kilátás van arra nézve, hogy a laktanya folyó év november 1-ig a katonai kinstárnak teljesen kész és használható állapotban át fog adatni.

A városi színház nézőtere alatti üres tér a tek. közgyűlés határozatához képest földdel betöltetett és felette a padozat helyreállítottatott. Tekintettel arra, hogy a jelzett munkát foganatosítása által feleslegessé vált kockapadozat alatti vakpadozat deszkái építményeknek találtattak és az újonnan készült padozathoz felhasználhatók voltak, az e célra költségvetésileg előirányzott oszt. ért. 600 frtból csak 200 frt felhasználása vált szükségessé.

Az épületfenntartási költségek címén ekként megakartartott 400 frtnyi összeget a városi tanács legelőszérűbben akként vélte felhasználandónak, hogy a színház nézőterének kockapadozatával a tanácskozási teremnek és iktatóknak már megromlott padozatát megújította, némely javítást igénylő hivatalosobát helyreállítottatott és a polgármesteri szobában hosszas használat által rosszkárba jutott butorzat egyrészenek megújítását elrendelte.

IX. Az adóügyi hátralékos munkálatokkal foglalkozó személyzet a hátralékban volt 1882—1886-ig terjedő főkönyveket teljesen lezárván, jelenleg az utolsó, vagyis az 1887. évi főkönyv végleges lezárásán foglalkozik, minek folytán kilátás forog fenn az iránt, hogy teendőjüket az év utolsó negyedében bevégezzék. Minthogy pedig az 1888-ik évi adófőkönyvet maguk az adóírtások legközelebb szintén lezárandják, reményem van, miszerint az adóelkönyvelés jövő évtől kezdve oly rendszeres alapon válk lehetővé, a minőt eddig évek hosszú során nélkülözünk kellett.

A birtokívek rendezése annyira haladt, hogy eddigél 3410 birtokiv egyenként vizsgálat alá vétetvén, a tényleges állapotnak megfelelőleg helyreigazítottatott. A még elintéztetlen birtokívek rendezése ez év végén, legkésőbb azonban a jövő év elejéig rendkívül munkaerő alkalmazása nélkül szintén eszkeözölhető lesz.

Az adóbehajtás a kedvezőtlen termés folytán alig biztat ugyan a mult évihez hasonló termés eredményével, mindazonáltal az eddigi bevételek azon feltevésre jogosítanak, hogy a pótdadóban tetemes visszaesés nem fog mutatkozni.

Befolyt a lefolyt 3 hónapban:

1. Allami adó	55,204 frt 23 1/2 kr.
2. Városi adópótlék	17,051 frt 67 kr.
3. Országos közmunka	2,857 frt 19 kr.
4. Községi közmunka	824 frt 25 kr.
5. Hadmentességi díj	49 frt — kr.
6. Birtokváltási díj	3,005 frt 31 kr.
7. Koresmáltatási díj	911 frt 80 kr.

X. Ez alkalommal tiszteletteljesen jelentem, miszerint a házipénztár 1887-ik évi pénztári zavarának kiküldése céljából a közmunka-, kórház- és szegény-alapokból felvett 15,000 frtnyi költsön, melynek fedezetéről a mult évi pótköltségvetés a pótdó felemelése utján gondoskodott, az illető alapoknak immár kamatokkal együtt visszafizettetett, sőt a mult évi zárszámadás szerint kitüntetett és a jövő évi költségvetés javára eső 4719 frt 95 kr pénztári maradvány külön betéti könyvecskében a helybeli ipar- és kereskedelmi-banknál elhelyeztetett.

XI. Bejelentem ezuttal miszerint Gallé Emil gyógyszerész ur a városi szegények részére kiszolgált gyógyszerék fejében legközelebb benyújtott számlájával érdembe hozott 56 frtnyi keresményét egy felállítandó kórházi laboratorium javára a város rendelkezésére bocsátotta, mely tényeért a városi tanács nevezettnek a város részéről köszönetet nyilvánított.

XII. Midőn végül felemlíteném, miszerint a Stebler-Blumenthal-féle östündij-alapítvány és az adai földmivesiskolánál a város közönsége által betölthető alapítványi helyek iránti pályázatokra kérvény be nem érkezett, van szerencsém javaslatba hozni, miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztatassék.

Barthall József biz. tag örömmel veszi a jelentést tudomásul, de az a kap. talos nem hallgathatja el, hogy a négy év óta érvényben levő építkezési szabályrendeletünk némely pontja, így a többek közt amaz intézkedés, hogy az épületek bemeszelendők vagy beszinezendők, az ujabban lábrakapott divat folytán nem hajthatik

vége, kérdést intéz a polgármesterhez, hogy miért nem foganatosítatik a szabályrendelet e pontja?

Polgármester a kérdésre válaszolván, azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy e pont szövegerinté végrehajtatása sem nem szükséges, sem nem praktikus, mert a szabályrendelet szóban levő rendelkezése a tisztaságot és külső esint célozza, már pedig a vármegyeház, zárda, Szemző Gyula-féle ház stb. meszeletlenül is elég tiszták és csinosak. E pont nézete szerint inkább csak a közönségesebb módon épült házakra vonatkozik. Egyébiránt a kérdéses szabályrendeletet, minthogy annak sok intézkedése vagy nem korszerű, vagy kivihetetlen, hiányosnak tartja s legközelebb javaslatot nyújt be új szabályrendelet alkotása iránt.

A polgármester válaszát, nemkülönbön egész jelentését a közgyűlés tudomásul veszi.

Az 1890-ik évi költségvetés tárgyalása alkalmával határozatba ment, hogy a városház északi oldalán levő boltok hivatalos helyiségekké alakítottatnak át. E szerint a városi adóhivatal földszintre jön, az adóhivatal mostani helyiségebe a házi pénztár, a házi pénztár helyiségebe a levéltár, az iktató szobája előszoba lesz a polgármester hivatalos helyisége, a közügyi bíróság az emeletre jön s ennek mostani helyisége a kapitányi hivatalhoz esatoltatik, a tüzoltók a kapu melletti helyiségebe jönnek.

A tanács megbíztatik, hogy tekintettel a divó pecegödör tisztítással járó sok költségre és kellemetlenségre, szerezzen információt egy e célra szolgáló szivattyú horló árára nézve, s amennyiben úgy célszerűség, mint takarékossági szempontból az előnyös volna, annak beszerzése iránt tegyen javaslatot.

A költségelóirányzat „végrehajtási költségek” tételénél szóba hozatik azon sok százelek, mely a végrehajtási fuvaroköltségek felszámításánál valószínűleg előfordul, több esetet emlegetnek, midőn a végrehajtó ott sem járt a félnél, azért jegyzőkönyvet — azon megjegyzéssel, hogy a fél az aláírást megtagadta — vett fel s nagyon természetes, ha a végrehajtást szenvedő külteknek lakott, a fuvarpénzt hűségesen felszámolta. — A polgármesterhez konkrét feljelentés s tárgyban eddigél nem érkezett, nem is tehetett semmit, habár nehezen is ellenőrizhető e dolog, rajta lesz, hogy ilyen visszaállás ne történhessék.

A javadalmak jövedelmei tételénél Barthall azt tartja, hogy az italmérés, koresmáltatási jog stb. után javasolt 37,611 frt jövedelem sok, mert a város jövedelmét e címek után ezután a regále megváltási kötvények, vagyis a 680,000 frt megváltási összeg 4 1/2 %-ka teszi, már pedig ez nem több 30,600 frtnál. — Polgármester tudatja, hogy az előirányzott összeg az utolsó évek átlagából van merítve s minthogy a koresmáltatási jogot a város bérbe megkapja, az évi átlagot, vagyis az előirányzott összeget a jövő évben is elérjük. Polgármester válaszát a közgyűlés tudomásul veszi és a tételt megszavazza.

A „kövezet-vámdíjak” tételénél Barthall felemlíti, hogy sok nagy városban már meghaladott állapont az egységes kövezetvám, mert nem igazságos az, hogy a közsen után is olyan vámot szednek, mint a lukszus cikkeek beszállításáért; indítványozza, miszerint a tanács bizassék meg ez ügy tanulmányozásával és tegyen javaslatot az esztályozott kövezetvám szedése iránt. — Dr. Margalits Ede nem pártolja előtte szóló indítványát, mert egy mmáza vas éppen annyira veven igénybe a kövezetet, mint egy mmáza toll, azt hiszi, e terv sem nem igazságos, sem nem észszerű, aztán annak kivitele esetén a kezelés is igen komplikált lenne. — Barthall indítványa védelmére fölhozza, hogy Margalits nagy tévedésben van, midőn a kövezetvám csupán a tárgy súlyát s ezzel a kövezet kopását veszi tekintetbe, mert elvámolásnál más szempont alá esik a brüsszeli esipke vagy egyéb lukszus cikk, mint például a liszt v. más élelmiszeri cikke. A vasutakon is különféle tarifák van. Ami pedig a kezelést illeti, minthogy a fuvarlevél alapján 5% provizióért maga a vasut- és hajóállomás szedi be a kövezetvámot, indítványa értelmében életbeléptetendő vámolás mellett sem lenne a kezelés komplikált. — Barthall indítványát a közgyűlés elfogadja s a tanácsot megbízza az ügy tanulmányozásával.

A költségvetési vita után az állandó választmány költségvetési javaslata változatlanul elfogadtatik, e szerint 1890-re előirányoztatik összesen:

Kiadásokra	216,612 frt 04 kr.
Bevételekre	134,136 frt 72 kr.

Mutatkozik hiány 81,783 frt 02 kr.

A hiány fedezésére a közgyűlés 46%-os pótdadót szavaz meg.

A kövezési alap tárgyalásánál némi vitára adott alkalmat azon kérdés, hogy ez alap ezután is külön rovatban számoltassék-e el vagy bevonassék a rendes háztartási költségbe. Vukicsévis tanácsnok indoklására a közgyűlés belátván, hogy ez alap és ezzel a város kövezetének fokozatos kiterjesztése és karbantartása csak ez alap ilyetén külön kezelése mellett biztosítható minden időre, hozzájárul az állandó választmány javaslatahoz. Szükségletre megszavaztatik 28,916 frt 89 kr. fedezetre ugyanannyi. Jövő évre a következő kövezési munkálatok vétetnek tervbe: átkövezés a városház északi oldalán levő utcában, ugyanitt a járdák átkövezése, az Erzsébet- és Deák-köruton a kaszinótól a fontéig, ugyane körutak metszésénél a kanyarodó kiszélesítése, a nemes-militiesi utca egyrésze, folytatolagos kockakövezés a bajai uton Szemző Gyula kertjéig s onnan 180-75 m. hosszúságban, átjáró kockakövel a megyeházhoz vezető keleti átjárón, a Deák Ferenc-köruton, Zrínyi-utca sarkán levő, a Deák

Ferenc- és Erzsébet-körút metszésénél, a tanítóképzde sarkán, a nagytemplom-utca irányában átjárók kövezése.

A pénzügyminiszter leiratilag értesíti a város községét, hogy azon postautcai kincstári épületet, melybe a város a járásbírószék akarta elhelyezni, tekintettel arra, hogy időközben a pénzügyigazgatóság Zomborba jött, az állami hivatalok részére minden kincstári épület igénybe vétetik, nem adja el. A közgyűlés, minthogy a városháza boltjai egy részének hivatalos helyiségekké leendő átalakítása nem teszi szükségessé, hogy a járásbírószék mostani helyéből kiköltöztessék, megnyugszik a miniszteri leiratban.

A középiskolai kereskedelmi iskolánál lemondás folytán megüresült tanári állásra az egyetlen folyamodó, dr. Dudás Gyula bölcészettudor és tanárjelölt ideiglenes minőségben megválasztatik azzal, hogy csak az esetben fog véglegesen megválasztani, ha egy év alatt megszerzi a töle kívánt tanári oklevelet. — E tárgynál Kupuszárevits protó egy hosszú szerb beszédben a mellett kardoskodik, hogy ne töltsék be ez állás, hanem tanerőként a főgymnáziumból toborzott óradíjas tanárokkal adassák elő a tanártárgyakat. — Dr. Margalits Ede ugyanis mint a főgymnázium igazgatója és vezetője, ugyanis mint a középkereskedelmi iskola barátja, szépen indokolt beszédben kikel Kupuszárevits indítvány ellen. Mint gymnáziumi igazgató — ugymond — eddig nem vette észre, hogy a kereskedelmi iskolában is működő tanárok tulajdonképpeni hivatására a két oldalú elfoglaltság hátránnyal van, de csak azért nem vette észre, mert ismerve a szomszéd intézet helyzetét, nem akarta észrevenni, de a jövőben semmi szín alatt sem egyezhetik abba bele, hogy a főgymnáziumi tanároknak nagyobb mértékben vétessék igénybe s ha ez a jövőben mégis megtörténne, kénytelen volna a kultuszminiszteriumhoz azon fölterjesztést tenni, hogy a gymnáziumi tanárok nagyobb mérvű igénybevétele mellett a vezetésére bizott tanítványokhoz kötött várakozás iránt felelősséget nem vállal. Mint a kereskedelmi iskola barátja pedig nem tartja előnyösnek, hogy ott mobilis erők alkalmaztassanak. Dr. Dudás Gyula, akit a közbizalom a kereskedelmi iskolához megválasztott, amint ismeri a fiatal, törekvő embert, bizonyosan ki fogja kvalifikációját egészíteni s teljesen megfelelően a hozzákövetett várakozásnak. — Dr. Margalits szavait a közgyűlés egyhangulag magáévá teszi s Kupuszárevits indítványát elveti, egyben kimondja, hogy a középkereskedelmi iskolai tanárok fizetésjavítása iránt a legközelebb intézkedik.

Elhalálozott dr. Ambrozovits Károly közigazgatási, pénzügyi és gazdasági bizottsági tag helyébe megválasztatik Buday József; elhalálozott Veszelióvits Péter, a fogyasztási adót kezelő választmányi és az italmérők osztályozására kiküldött választmányi tag helyébe Jakobits Mihály választattak meg.

A belügyminiszteri leirat értelmében a közgyűlés az ebadó behozatalát tárgyzó szabályrendeletet revén tárgyalás alá, a miniszterium által megküldött mintaszabályrendelet esékely változtatással elfogadtatik. E szabályrendelet értelmében a 3 hónapos kornál idősebb luksuszoktatók 2 fttal, a vadászoktatók 1 fttal és házörököttyák 50 krral fognak megadóztatni.

Több kevésbé fontos ügy eltárgyalása után a közgyűlések tengeri kigyója, az ártézi kút ügye vétetett napirendre. Hosszu vita után a közgyűlés elfogadja az állandó választmány javaslatát, mely szerint Zsigmondi vállalkozó mérnök ajánlatára, a már 393 méternyre fúrt kút, vállalkozó terhére 256 méterre betöltetik kavicsos, vízszaporítási eljárás eszközöket s a víz húzására szivattyú fog alkalmaztatni. Ez eljárás mellett, szakemberek véleménye szerint, remélhetőleg naponként 100,000 liternyi jó ivóvízhez jut a város. Amennyiben e munka nem volna célhozvezető, a vállalkozó kész a kutat az előbbi állapotba visszahelyezni, a tudomány és technika útmutatása szerint a fúrás a szerződésben kikötött áron, a lehetőség határáig folytatni.

Jogügyi bizottság jelentése a tüzendészeti szabályrendelet esetleges módosítása tárgyában. Az állandó választmányi javaslata helybenhagyatik.

Polgármesteri jelentés az éjjeli örök és mezei eszók alkalmazása iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában. Minthogy a mostani állapot, amennyiben az éjjeli örököt és eszókot illetőleg csak usz áll fenn, nem lévén törvényes, a közgyűlés a fenálló szokás alapján addig is, míg jobbal nem pótolatik, szabályrendeletet alkot s hogy még a tél beállta előtt életbe léptethető legyen, azonnali felterjesztése meghagyatik.

Polgármesteri előterjesztés az alapítványok jövedelméből egy bizonyos évi hányadnak a közigazgatási költségek részbeni fedezése céljából leendő igénybe vétele iránt. Jóváhagyatik.

Polgármesteri előterjesztés az árvtári tartalék tőke kamatainak és a kezelési díjaknak az árszék fentartási költségeinek részbeni fedezése céljából leendő igénybe vétele iránt. Tudomásul vétetik.

Polgármesteri javaslat a bezdáni ut végéig a mosztonga hidig és az apatim ut végéig a Ferenc-esatorna hidig vezető műutaknak az országutak hálózatába leendő felvétele iránt. Elfogadtatik.

Közigazgatási bizottság megkeresése a vásártéri göröknek a közmunka alapból leendő feltöltése iránt. Elfogadtatik.

Az alsófokú ipariskola 188^o/₁₂ évi megvizsgált számadásaira a felmentvény megadatik.

Falcione Lőrinc zombori lakosnak egy helyben létesítendő zene- és énekakadémia javára tett 1000 frtos alapítványáért a közgyűlés a közönség elismerését tolmácsolja és jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Özv. Polzovits Máriával 630 ¹⁰/₁₂ □ öl föld megvétele iránt kötendő szerződés tárgyában hozandó határozat. A jövő közgyűlésre tüzetik ki.

Kiküldött bizottság jelentése a régi vághid és az annak szomszédságában lévő 1 hold 1016 □ öl föld eladása iránt megtartott árverés eredményéről. Új árverés tüzetik ki.

Polgármester jelentése az árwapénztárban és a város pénztárban kezelt készpénztököknek mely pénztáratban leendő elhelyezése iránt. Az árwapénzek a zombori takarékpénztárba és bankba helyeztetnek el.

Polgármesteri jelentés az adóügyi hátralékos munkák költségeinek a folyó év utolsó negyedére leendő engedélyezése iránt. Utalványoztatnak.

Nyugdíjbizottság előterjesztése Sörös Antal irnoknak és Píringér Gyula örüllőlegénynek a nyugdíjintézménybe leendő felvétele iránt. Felvétetnek.

A város mint erkölcsi testület terhére a regále jövedelmek mult évi emelkedése folytán évközben kivetett 1997 frt 09 kr állami egyenes adóötöblet fedezetének

megjelölése tárgyában hozandó határozat. Fedezési alapul kijelöltetik a vadászati bérlet többlete, a járványok címénél megtakarított összeg.

A helybeli kir. pénzügyigazgatóság átírta az állami italmérési jövedék megváltása céljából megejtendő tárgyalás iránt. Tárgyalásra kiküldetik a polgármester.

Pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata a esonoplyai járásföldön berendezendő városi tehénsorda tárgyában. A legeltetés 200 drb marhára megállapítatik.

Schaffner Károly sörházberlő kérvénye a városi sörház helyreállítása tárgyában. Az előadhatatlan javításokra 200 frtot szavaz meg a közgyűlés.

Falcione Lőrinc és társai kérvénye a Széchenyikörúton fekvő házak mentén levő vízvezető árok kiközvetítése iránt. A kérelem megadatik.

Színügyi bizottság jelentése a jövő szini évadra szerződötetett színtársulatok szerződésének jóváhagyása iránt. A szerb nemzeti színészekkel és Halmay Imre színigazgatóval a tavalyi alapon megkötött szerződés jóváhagyatik.

Laktanya-építési bizottság előterjesztése a laktanyai pócegödörök többletköltségeinek engedélyezése iránt. Engedélyeztetik.

Laktanya-építési bizottság előterjesztése a laktanya bejáratától a műútig terjedő útszakasz kiépítése által okozandó többletköltségek engedélyezése iránt. E címen 451 frt 20 krt megszavaz a közgyűlés.

Megyeri János bolibérő felebbezése a Falcione Gyula-féle alapítvány tulajdonát képező házjavítás munkálatai alkalmából felszámított kárkövetelése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. Kérelmező elutasítatik.

Ewald Jakab gyepester kérvénye a vághid és laktanyai pócegödörök tisztítása tárgyában. Nevezettel a szerződés felbontása és új pályázat kiírása határozatik.

Özvegy Joannovits szül. Gruits Jelena szülésznoi oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Stephanovits K. Uros volt városi pénztárnok kérvénye 71 frt 01 kr számadási térítmény elengedése iránt. Kérelme elutasítatik.

Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése a valás- és közoktatási miniszterium terhére előírt 150 frt bírtokváltozási illeték törlése iránt. Töröltetik.

Kozákar Ernő zombori lakos kérvénye Falcione Gyula ösztöndíjalapítványa irányában fennálló tartozásának részletekben való törlesztésének megengedése iránt. Kérelmek hely adatik.

Thurszky Jenő tanácsnok 4 heti szabadságot kér, mit is a közgyűlés megad.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

"BÁCSKA"

XII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyomdájába küldendők.

Hirek.

Biboros érsekünk jövő hó 15-én ünneplő adozárá szentelésének 50 éves jubileumát. Ez alkalomból a főmeyer papsága közös felirásban üdvözi a bibornokérsek öminenciáját.

Személyi hír. Főispán ur ömeltósága csitörtökön német járási hivatalok megvizsgálására körutra indult s egy hétig marad távol.

Ó-Kanizsáról írják: Nagyságos Schmausz Endre alispán ur tegnap 21-én d. u. 6 órakor városunkba érkezett, hogy intézkedjék a megyei főmérnökkel egyetemben az ugynevezett csurgói országúti részlet kijavítása iránt. Hír szerint az ut melletti föld kisajátíttatni s a Tiszához nagyon is közel levő ut mely még kivált éjjel vagy vizáradás esetén nagyon is végetessé válhatnék — erre át vezetettini fog. A népszerüségnek örövendő s mindenki által igen nagyra becsült kitünő fötisztviselőt díszes közönség várta. Az előjáróság s a nép értelmisége még az est folyamán tisztelgett Önagyágánál. Este a nagyvendéglő díszteremben, tiszteletére 45 terítékű bankett rendeztetett, melyen felköszöntő mondattól Mészáros pr. plébános ur által alispán ur Önagyágára ó pedig Ó-Kanizsa közönségére írtet poharat. Szóllottak még Roxer dr. és a mérnökök részint Önagyágának érdemeit magasztalván, részint a nov. 8-án a forgalomnak átadandó horgos-zenta-ó-becei vasut minél előbbi felvirágozása iránti óhajuknak adva kifejezést. L.

Óváció. A zombori róm. kath. tantestülete folyó hó 22-én küldöttségileg tisztelgett nagys. és fötiszt. Puck István apatini plébános urnál, — mint érs. hiv. iskolalátogatónál, — hogy a közelmúltban címzetes tamaji apátá történt kinevezése fölötti örömeinek kifejezést adjon. Ez alkalommal Jauch Ferenc igazgató-tanító a következő szavakkal üdvözölte önagyágát: „Nagys. és fötiszt. apát ur, nagybecsült tanügybarát! Megengedi nagyságod, hogy a zombori róm. kath. tantestület is képviselve e küldöttség által azokhoz csatlakozzék, kik nagyságod újabbán történt kintintetése alkalmával a szeretet és tisztelet adóját lerovandó, ide siettek. Eltekintve attól, hogy eme kintintetés egy tanítócsalád sarját érte nagyságodban, eltekintve, hogy e kintintetésben a valódi érdem elismerése nyert kifejezést; azon ügynek méltánylását is látjuk, felsőbb és legfelsőbb helyen, mely úgy továbbitében mi is, habár csak igénytelen tényezőkként vagyunk szerecsenek szerepelni. Üdvözlöm önagyágodban a tanítói körök köztiszteletben álló főlebbvalóját, páratlan vezértünk s jóakarónkat s kívánom lellem mélyéből, hogy nagyságod kiváló tehetségeinél és ritka egyszerűségénél fogva még soká, de soká példaként ragyogjon előttünk. A zombori r. k. tanítói testületnek életös és termékenyítő ereje még akkor sem szűnjék meg lenni, ha majd a Gond-

viselés nagyságodnak nagyobb működési kört jelölend ki. Mély tisztelettel kérem egyszersmind Nagyságodat, kegyeskedjék bennünket és általában minden előre törekvő tanítót jóindulatában ezentul is megtartani. A lelkesen megéljenzett beszédre a meghatóttóság s legbensőbb öszinteség hangján válaszolt önagyága. Beszédjében kiválólag hangsúlyozta azon öszinte szeretetet, mellyel a tanügy szent eszméjén csüng; miért is — ugymond — kiváló örömeire szolgál a tanítói karnak e figyelme, kijelentvén, hogy a jövőben is teljes odaadással fogja fölkarolni a tanügy terén működők érdekeit. Határtalan lelkesültséget szült beszédje befejeztével a küldöttséget vendégszeret asztalához hívta meg. Ebéd felett Mihálovits Endre hitelemző mint a küldöttség tagja emelt poharat s tolmácsolta azon öszinte örömet, mely a tanítói kart áthatotta midőn a kintintetésről értesült.

Áthelyezés. Bittermann Sándor m. kir. honvéd-főhadnagy, népfölkelői nyilvántartó, Zomborból Lugosra, Aschenbrier László m. kir. honvédhadnagy pedig Lugosról Zomborba hason minőségben áthelyeztettek.

Vármegyei közgyűlés. Az öszi közgyűlés október hó 8-án kedden fog megtartani.

Közjegyzői kamara. A szegedi kir. közjegyzői kamara részéről közhírré tétetik, hogy Mátics János újvidéki kir. közjegyzőnek f. 1889. évi szeptember hó 17-én történt elhalálása következtében állomása megüresedvén, annak kinevezés által leendő betöltéséig a közjegyzői teendőknek ellátására, illetve a bírói, gyámhatósági és magán megbízások teljesítésére Szlávay János palánkai kir. közjegyző rendeltetett ki, mely minőségének igazolására a kamara részéről helyettesi rendelvényt nyert.

Kereskedelmi iskolai tanárrá, amint közgyűlési tudósításunkban is föl van emlíve — dr. Dudás Gyula bölcészettudor szép tehetségű fiatal író, zentai földink választatott meg.

Honvédeink a szabadkai dandár gyakorlatról tegnap érkeztek haza.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra a beiratkozások október hó 1-től 10-ig tartanak. A fölvetelre szükséges okiratok: keresztlevél, erkölcsi és egészségi bizonyítvány. Szegeden, 1889. szeptember 24-én. Dr. Mann, igazgató-tanár.

Gyászír. A zombori új zárdának már is halottja van: Pintér Mária Assumpta, a kézimunka lelkes tanítója, akit szorgalmában annyian megcsodáltak a mult évi kiállítások alkalmával, nincs többé. Az életrágó aszály elragadta őt Istenért s az emberiségért áldozott szent élete tavaszán. 1866. február 20-án született Újvidéken s viruló 18 éves korában 1884-ben, július 26-án öltötte föl a szerzetesi gyászruhát, melyben oly boldogan teljesítette magasztos hivatását. Régen rágódott egészségén a nehéz kór, de ő folyton győzte türellemmel és tulvilági bizodalommal, békében, keresztény önmegadással. Végre ma megváltotta őt kinjaitól az irtalmas halál. Két éven át oktatta leányainkat kézimunkára s azok bizonynyára szeretettel gondolnak megszentelt sirhalmára s megörzik szende erényeinek emlékét. Áldás poraira!

A jövő évi pótdadó. A f. hó 25-én tartott Zombor városi közgyűlés az 1890-iki költségvetésben mutatkozó deficit fedezésére 46%-os pótdadót szavazott meg.

Hymen. Bieber József közszeretben álló vármegyei iktató f. hó 24-én vezette oltárhoz a kedves Stadler Mariska kisleányt.

Szenzációk elfogadás. Vaally István kulai fölbirtokost, a kulai urbéres pénztárral összefüggő ügyben, Szondy Mátyás kir. törvényészi bíró szerdán letartóztatta.

Csodabogár. A gy-i bíró a következő sorokat intézte a gy-i jegyzőhöz: „Tekintetes körjegyzőség! Alóírott tegnap, az az folyó hó 19-én bejelentett, s Gy—n 280. h. sz. alatt lakos B. I. körül belől 3 hónapos bonyaja meg vesztését illetőleg, ma, az: az: aug 20-án azon tudomásra jutottunk, miszerint az érintett bonyu nem lett vesztet, miután egészsége ismét helyre állott, melynek következtén minden ember, asszony, gyermek vagy leányval hagyja magát simogattatni s azt szeliden eltűri, így hát nem szükségeltetik az orvosi felül vizsgálát. Kelt Gy—n 1889 ²⁰/₁₂, L. A. bíró.”

Képviselő jelölés és kegyelet. Tek. szerk. ur! Beesés lapja mult számában „Városi képviselőjelölt” címen egy tendenciozus szagú tudósítás jelent meg, mely szerint a szelencsei választó polgárok „tagságra nézve n épes gyűllekezett” tartottak, melyen a Stebler Lajos elhalálása folytán megüresült városi képviselői tagságra „egyhangulag” Staudacher József tb. megyei aljegyzőt jelölték ki. Ez a gyűllekezet alighanem a tudósító tümelrés fantáziájában lett megtartva; — bizonynyára azért volt a kijölés egyhangú — mert mi nem hisszük és nem tételezzük föl, hogy a szelencsei polgároknak ne lenne annyi fogalmuk a kegyeletről és az elhunytak iránti köteles tiszteletéről, hogy minden stürgöségi ok nélkül, értekezletet és kijelölést tartsanak az nap, melyen volt képviselőjük a rava talon fekszik. A kijölés szóba jöhetett egy kvaterkázó vagy kuglizó társaságban, de ez nem azonosított a polgárság testből-lélekből jövő közakarátával. Különben az értekezletről Szelencsében senki semmit sem tud. Egy szelencsei választó polgár.

Dal- és táncestély. A zombori népköri iparos dalárda 1889. évi október hó 5-én, szombaton, a „Vadászkürt” nagytermében a dalárda pénztára javára dal- és táncestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Fohász, Oláh Károlytól, előadja a dalárda. 2. Hangverseny (7) Beriotól. Hegedűn és zongorán előadják Herczenberger Matild k. a. és Komlós Armin ur. 3. A két csalogány, kettős, Hackel Antaltól, éneklék Lintz Géza és Szigeti István urak; zongorán kíséri ifj. Csermák József ur. 4. Eji dal, Marschnertől, előadja a dalárda. 5. Bánk-bán, ábránd, Székely Imrértől, zongorán játssza Kiss Pál úr. 6. A Pepitán, férfi magánégyes, előadja a dalárda négy tagja. 7. Dalárkedv, mazur, Zsasskovszky Endrétől, előadja a dalárda. Herczenberger Mathild k. a., Komlós Armin, Kiss Pál és Lintz Géza urak szíveségből működnek közre. A szünetek alatt Herczenberger Sándor zenekara játszik. Belépő jegyek 50 krjával Kollár József könyvkereskedésében, Mayer és Thum fűszerkereskedésében és Kummerkromer András ur fodrász-üzletében előre is válthatók. Személyre szóló külön meghívók nem küldetnek szét. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

Gyá
hó 20-án r
vedés után
ják: özvegy
Ludmilla f
továbbá tes
jőbarátai és
mise-áldozt
a szent Ter
Hült teten
az u. n. la
nyugalomra
hó 20-án. I

Mén
hetese érde
tekezleten
ról Schman
gazdasági
kár Zsigmon
Rombay Dez
Némay Fere
1890-iki fed
megye terü
sokban a k
Ada 2 mént
Bezdán 3, B
2, Csataalja
Filipova 2,
Katymár 2,
Hegyes 2, M
niza 3, Ó-M
Iván 2, Rigy
más 3, Szat
Uj-Futak 2,
2, Uj-Soóvé
sok: Mélyku
vár 2, O-Sz
állomások: C

Bajm
dítására, egy
1—2 hét nu
A rev
tette az 1886
megbírást ad
vényhatóság
belső ügyite
megyékre Je
sokra Fasz
dig Krausz J
szakközeg eg
és egy szám
Fascho-Moys
gálatot, még
igen érlyes
ben a legkor
fűllhívia, hogy
helyett siesse
emel 6. Igy me
des iskola. Le
volna, aki ere

Hazat
bandája, mely
ség nagy elis
duban 24-én
első sorban M
játsszan. Önn
az öszi évadra

A bak
közgyűlésen a
bályrendelet a
zottsági tag fe
kedés, hogy a
jukra, hanem
kezdett a köz
gódó obstinár
midőn mindny
nyugtására a
morával ellít
lesz a bakter
jukon, mert na
bakter fejezől
is előfordul, leg
merus megmar

Köröz
illetőségű esava
kött, feltalálá
hivatal értesít
termet középs
szája rendes, sz
németül, öltöz
— Apatinban D
az ottani közs
tén letartóztat
Személyleírása:
barna, szemöld
rendes, orra re
különös ismerte
németül.

Nem sik
25-én este 9 or
Kornél házaban
kolt elkövetni,
mert a házbeli
dr. V. K., és M
odamentek a há
be nem mellette
rából a kerítés
késztéses honit
néztek, de bizon
már az akkora
és leány-népség
csoda, mert hisz

Bitang
től egy herélt p
ánya miatt, bita
lenkezéses eset
csök nyilvános a

Uj zenem
alatt megjelent
hatjuk, hogy ilyen
lottunk és ennek

Gyászir. Eckert Ferenc folyó évi szeptember hó 20-án reggeli 7 órakor, élte 55-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. Elhunytát mely fájdalommal siratják: özvegye szül. Klesz Katalin; gyermekei: Flórián, Ludmilla férj. Kruszetz Jánossal, Ferenc és Mariska; továbbá testvérei, sógorai és sógorai, valamint számos jóbarátai és ismerősei. Lelkétüdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 21-én d. e. 10 órakor a szent Teréz főgyházban fog az Úrnak bemutatattatni. Hült teteme szeptember hó 21-én d. u. 1/4 órakor lesz az u. n. bajai sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezve. Szabadkán, 1889. évi szeptember hó 20-án. Béke lebegjen porai felett!

Mékiadás. A jövő fedezetési idény szervezethetése érdekében f. hó 26-án értekezlet tartott, az értekezleten résztvettek a vármegyei törvényhatóság részéről Schmausz Endre alispán, Vojnits István aljegyző, a gazdasági egyesület lényezs bizottságának részéről: Koczár Zsigmond, Vukicsévits Péter, Konyovits Jusztin és Rombay Dezső, a kincstár részéről Suvits Tódor őrnagy és Némay Ferenc mentelep százados. Az értekezlet a jövő 1890-iki fedezetési idényre vármegyénkben s a vármegye területén fekvő önálló törvényhatóságú városokban a következő fedezető állomásokot szervezte: Ada 2 ménnel, Almás 2, Apatin 2, Baja 5, Bajmok 2, Bezdán 3, Bikity 2, Bresztovác 2, Bulkesz 2, Cservenka 2, Csataalja 2, Dautova 2, Doroszló 2, Feketehegy 2, Filipova 2, Gákova 2, Gajdobra 2, Gara 2, Jankovác 2, Katymár 2, Kueura 2, Kula 2, Kovil-Szt.-Iván 2, Kis-Hegyes 2, Madaras 2, N. Palánka 2, O-Becse 3, O-Kanizsa 3, O-Morovica 2, O-Szivaac 2, Paesér 2, Prlg.-Szt.-Iván 2, Rigyica 2, Rác-Militics 2, Szabadka 6, Szt.-Tamás 3, Sztanisits 2, Topolya 2, Temerin 2, Torzsa 2, Uj-Futak 2, Uj-Szivaac 2, Uj-Verbász 3, Ujvidék 3, Szonta 2, Uj-Soóvé 2, Zenta 6, Zombor 4 ménnel. Uj állomások: Mélykut 2 ménnel, Kernyaja 2, Hódságh 2, T.-Földvár 2, O-Szapat 2, Szeghegy 2 ménnel. Beszüntetett állomások: Csantavér, Moholy, Parabuty és Keresztur.

Bajmokon a róm. kath. hívek, plébánosuk buzdítására, egy díszes kálvária felállításán fáradoznak, mely 1-2 hét múlva teljesen elkészül.

A revizorok. Az új belügyminiszter életbeléptette az 1886. évi municipális törvény 4. szakaszát s megbízást adott négy miniszteri tanácsosnak, hogy a törvényhatóságok által követett „közigazgatási eljárást, a belső ügyvitelt és a pénzügyi megvizsgálást” megvizsgálják. A vármegyére Jekelfalussy Lajos és Márkus Sándor, a városokra Fascho-Moys Sándor, az összes árvaügyekre pedig Krausz József min. tanácsosok vannak küldve. Mint szakközeg egy számviteli igazgató, egy számtanácsos és egy számvizsgáló fog mellettké működni. Szabadkán Fascho-Moys Sándor tanácsos már teljesítette is a vizsgálatot, még pedig oly szigorral, hogy a belügyminiszter igen érélyes hangon rendeletet küldött a városhoz, melyben a legkomolyabb következményekre figyelmeztette főhívja. Hogy nádas, süttét, rozoga, korahagyott iskolái helyett siessen korszerű épületet emelni, különben majd emel ő. Így most már talán lesz Szabadkán néhány rendes iskola. Lenne is, lehetne is nálunk mindenütt, csak volna, aki érélyesen sürgeti s ha kell, paranesol!

Hazatérő banda. Piros Józsi szabadkai primás bandája, mely egész nyáron a Margitszigeten a közönség nagy élismerése mellett működött, a budapesti redutban 24-én befejezte zeneestét s utra kelt a Dunántulra, első sorban Mohácsra, majd Pécsre és Szigetvárotra fog játszani. Onnan Eszékre mennek s Zomborban fejezik be az őszi évadot, ahonnan hazatérnek Szabadkára.

A bakterok numerusa. A szerdai városi közgyűlésen az éjjeli örök és mezei csöszökre nézve szabályrendelet alkottatván, egyik kákan csomót kereső bizottsági tag fejébe sehogy sem fért bele az az új intézkedés, hogy a bakterok numerusa ezután nem a kalapjukra, hanem mellükre lesz tűzve. Már-már szepogni kezdett a közgyűlés, hogy e fontos kérdésben az aggodó obstinár legalább is egy fél órai vitát provokál, midőn mindnyájunk, de leginkább az aggodó hazafi megnyugtatóására a közgyűlés egyik előkelő tagja jóízű humorával ellátta a dolgot azon magyarázatával, hogy azért lesz a bakterok numerusa a mellükön és nem a kalapjukon, mert már több ízben előfordult, hogy a bóbiskoló bakter feje föl lecsenték a főveget, ha ez eset a jövőben is előfordul, legfeljebb csak a kalapot viszik el, de a numerus megmarad — mignem az egész baktert ellopják.

Körözések. Apatinban Müller Ferenc ismeretlen illetőségű csavargó az ottani községi fogházból megszökött, feltalálása esetén letartóztatandó és a szolgabírói hivatal értesítendő. Személyleírása: születési éve 1868., termete közép, arca hosszús, haja szőke, orra rendes, szája rendes, szeméi szürkék, szemöldöke szőke, beszélneméttől, öltözete rongyos, polgáris, bajusza pelyhedző. — Apatinban Döbbl Albert ismeretlen illetőségű csavargó, az ottani községi fogházból megszökött, feltalálása esetén letartóztatandó és a szolgabírói hivatal értesítendő. Személyleírása: termete közép, arca hosszús, haja barna, szemöldöke barna, szeméi világosbarnák, szája rendes, orra rendes, bajusza világosbarna, fogai épek, különös ismertető jele jobb oldali lágycék sérv, beszélneméttől.

Nem sikerült betörés. F. évi szeptember 25-én este 9 órakor a bajai utcában levő Simonovics Kornél házában holmiféle kapcabetyár betörést szándékolta elkövetni, de biz az a jómadárnak nem sikerült; mert a házbellek segélyért kiáltottak és az utcán sétáló dr. V. K., és M. a segély kiáltásokat meghallva, rögtön odamentek a házbellek segítségére; de mivel a kapun be nem mehettek, kénytelenek voltak a szomszéd udvarából a kerítésen keresztülmászni, a segítségre odaérkező készséges honfiak minden zeget-zugot és bokrot megnéztek, de bizony a betörőt sehol sem találták; mert már az akkorra elhordta az irhát. A házban volt asszony és leány-népség igen meg volt rémülve; de nem is volt esoda, mert hiszen egy férfi sem volt a házban.

Bitang ló. Ifj. Banskzi Ferenc ó-becsei lakostól egy herélt pej, bélyegtelen, 14 éves lóva, járlat hiánya miatt, bitangságba vétetett, a tulajdonos nem jelentkezése esetén a bitang ló f. évi okt. hó 19-én, O-Becsen nyilvános árverésen el fog adatni.

Irodalom.

Uj zeneművek. „Szerelmem nem int nekem” cím alatt megjelent egy csinosan kiállított tipegő zongorára vagy éneklhangra Weiss Vilmostól. Határozottan azt állít-hajunk, hogy ilyen dallamos tipegő már régen nem hallottunk és ennek folytán a zenekedvelők tetszését ha-

mar el fogja nyerni. Ajánljuk a zenekedvelő közönség figyelmébe. Megjelent és kapható a budapesti zenemű-kiadó hivatalnál Budapest IV. ker. Károly-utca 3. sz.

EGY MODERN MAGYAR LIRIKUS.
(Reviczky Gyula.)

Mikor meghalt, akkor tudta meg az ország, hogy „nagy költő” vezetett benne. Életében nem ismerte senki; szegény volt, ez volt összes bűne. Hiszen ki is nézett volna reá, arra, kinek se kabátja, se gallérja divatos, kinek hókadit aréból a nyomor kinézett, s ki nem tudott nagy urak előtt hajlongani, ki megmondta az igazat akkor is, ha tudta hogy kenyerért könyörögnie kellett volna...

Reviczkynek a legnagyobb szerencsétlensége, hogy Magyarországon született, hogy magyarnak vallotta magát. Tudta ő ezt, s türt, soh' se vádolta magát, melyet oly kimondhatlan szeretett. Lelkes lírájával nem tudta legyőzni a közömbösséget, tárcáikéinek egy sorát három krajcárjával fizették.

Igy kezdte pályáját a modern líra első költője.
„Fel nem panaszlom a világnak
Csak szellemednek, jó anyám,
Milyen kopár volt ifjúságom...”

1874-ben jött az ifjú a fővárosba. „Nem bírok, nem tudok senkihez se fordulni segélyért, inkább éhen halok” írja: „Néha egy hétig sem eszem mást kenyerénél, s örökösen éhezem.” Ily körülmények között öngyilkosságra gondolt. A nagy természet megadta az embernek az önröndelkezés jogát, megadta az eszközt mellyel véget vehet a nyomornak, melyet a gyenge test tovább nem tudott elviselni. Nyomorában német verselésre adta magát.

„Hab' keine stille Klausen
Kein Stütchen schwarzes Brod...”

Nemsokára fizetetlen lakásából kidobták, az utcán lakott, vagy valamely ismerős szobájában széken.
„Csak egyszerű ruhát, edelét, meleg szobát kívánok és oly boldog volnék mint senki más.”
S van kritikus aki még esodálkodik azon, hogy Reviczky egész költészete pesszimistikus.

Később, mikor egyszer költeményeit egy társulatnak kiadás végett felajánlta, szemére vetették, hogy nemmetil irt; pedig hát az éh-halál elől menekült. Ki törődött vele? S hányan olvasták líráját? hányan ismerik költeményét? s vajon melyik gazdag ember érdeklődött iránta?

Szegény költő! élte delén meghalt. Hosszas betegség, tudóvész sorvasztotta; s ekkor a beteg testben már beteg költészet élt. Eleget szenvedett, eleget éhezett, talán jobb lett volna meg sem születnie. S a nemzet hagyta koplalni e nagy költőt; nem akadt nagy ur, befolyásos ember, a ki kenyeret, — a költőnek „boldogság” — adott volna...

Költészete aranyakat ért, krajcárokkal fizették.
El lehet mondani: Reviczky született, éhezett és meghalt. Nem akadt senki, de senki, akinek szíve megessett volna rajta...

Thim József.

Hűvösödik...

Hűvösödik, zabtarlórló fúj a szél,
Halványulni, hullni kezd már a levél.
Szőke felhők lassan, szépen
Mint a hattyúk úsznak ott fenn az égen.

Hűvösödik lelkeknek is világa,
Rég elhervadt a szerelem virága.
Múlik a nyár, hej ma-holnap
Szár az ági üdvömnem rám hajolnak.

Ősz is elmúl, tél is elmegy időre.
Tavaszi nap mosolyog a mezőre.
Sugárzó nap verőfénye,
Ujra éled égnék, földnek reménye.

Nem az enyém! Bár jönne is már a tél,
Boldog az, kit letakar a szemfedél.
Búban élni: mi a haszna?!
Jobb aludni s nem ébredni tavaszra...

Kajabusz.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól.
(Folytatás.)
Páris.

Párisot úgy irni le, a milyen a valóságban, még egy ragyogó fantáziájú költőnek is nehéz feladat; azért elégedjél meg, t. olvasó, ha halvány képét sikerül lelked elé állítanom. Nem is a miatt vagyok zavarban, hogy miről irjak, hanem hogyan csoportosítsam az adatokat, hogy a kép pár vonásból kidomborodjék. — Megpóbalom.

A köröskörül erodítványokkal körülvett s husz kerületre osztott világvárost két millió 244 ezer lélek népesíti be. Az egy-négyszög mérföldnyi területen elnyúló 2120 utcáját, 109 széles avenüjét, 154 köztérét és 79 bulvárdját — melyek a 27 hid alatt hőmpölygő Szajna félkör alakú kanyarodását követve, délről és északról két-két nagy félkört képeznek — 65 ezer szil-, platan- és vadgesztenyefa, mintegy 32 mérföldnyi hosszúságban szegélyezi, a többnyire négyemeletes, fényes kirakott házakból, palotákból és számtalan magas tornyú templomokból álló óriási városnak zöldből pompázó kertalakot kölesönözve. Képzeld most e szép, világos kerethez két milliónál több csinos külsejű, izlésesen öltözött, könnyed járású és vig arcú, életvidor embert, kik 610 omnibuszon, 300 lovonatú kocsin és 15 ezer fiakkereken és 40 ezer magánfogaton közlekednek és nagy tömegekben föl és alá hullámozza gomolyognak, miként tavasszal virágos réteken és kertekben zümmögő méhek tömegtelen rajai — és halvány képed lesz Párisról.

Midőn július 7-én, vasárnap, déltáni 1/4 5 órakor Párisnak líoni pályaházába berobogtunk, a Rákóczy-induló és a marszejes ismert hangjai fogadtak. Stupny (Sztüpi) községi tanácsos és Saisy (Szei), egykor a francia nyelv tanára a budapesti egyetemen, a saját nevében üdvözölte egy-egy beszéddel a második vonattal érkező magyarokat, kiknek az uti prog-

ramm szeriut, melynek egyes pontjait a tisztelt rendezők ismételt ígérlet dacára sem tartották meg, elsőknek kellett volna Párisba jönnök. — Magából a városból, míg csak a pályaházat el nem hagytuk, semmit sem láttunk. Miután a „Vive la Hongrie” kiáltásoktól kísérve az utcára kiértünk, kezdődött a számunkra kirendelt omnibuszok ostromlása. Es ezt meglehetősen szörül szőra tessék venni. Ugyanis 25 személy számára egyegy, két ló által vont egyszerű vagy emeletes alkotmány állott. Akik emeletes omnibuszhoz jutottak, azok elég kényelmesen helyezkedtek el; de mi nekünk, a 33 csoportbelieknek, kik közt 8 zombori is volt, itt is bőven kijutott a jóból. Az egyszerű kocsi, melyen rendes körülmények között csak tizenhat személynek van helye, huszan pakkolóztunk fel, magunk mellé még kofferjeinket téve, úgy hogy két embernek a kocsi mellett kellett szorongnia, és ha azt mondom, hogy heringmódra voltunk összehúzóva, csak a valóságot festem. Es ez az a híres kényelem, melyről a tisztelt rendezők, sokszor egy kupében négyen nyújtózkodva, a hölgyek érdekében gondoskodtak. Csoportunk tagjai közül valami indóház előtt még ott maradt két fiakkere iltek fel a saját pénzüikön és úgy robogtak el a számunkra kijelölt „des deux Hemisphères” című hotelbe, mely a városnak északi részében, a művészek negyedében, a Montmartre kerület rue des martyrs (rú de martir) mártírok utcájában van. Hát bizony igazi mártíromság volt a mi utunk; mert nem elég, hogy a kocsi fedele miatt semmit sem láttunk a városból, hanem még minden percben rettegünk kellett, hogy a nagy bárka a szokatlan teher alatt összerokad vagy egyes utcasarkokon más kocsiakra ütközve felfordul. Utba ejtettük a Bastille teret, hol a lerombolt egykori börtön állott, áthaladtunk Beaumarchais (Bomarsé), Calvaire (Kalvér, kalvária) és Magenta (Madsenta) bulvárdokon, melyek fogoly, komikus, kínos és leverő helyzetünkre emlékeztettek, míg végre kis kanyarodással a Clichy (Klisy) bulvárdon keresztül a Lejtősen kaspaszkodó mártír-utca belfordultunk, hogy nemsokára harcot vívjunk egy kis szobáért.

Végre valahára itt vagyunk a „hotel des deux Hemisphères (otel de dö emiszfer) a két félgömbhöz címzett, ötemeletes hotel kapuja előtt. Leszállván a kocsirol, alig birtam megállni a lábamon, annyira el volt zűbbadva a rendezők által ígért nagy kényelemtől. Kezünkbe véve kofferjeinket — mert bizalmatlanságból senkinek sem mertük odaadni — bevonultunk a hotel nagy udvarába, melyből alig telne ki egy zombori vadászúrti tánc terem. Csak genzemarsban haladhattunk, mert a kis udvar nyári étkező helyiséggel van átalakítva és köröskörül faedényekbe tiltetett holuderekkel körülvéve. Tehát még így is, genzemarsban vonulva megakadtunk, összetorlódtunk. Midőn itt így várakozásteljesen állunk, derék csoportvezetőnk, kinek velencei jeles szerepléséről már megemlékeztem volt, az ajtóból élénk jön és szomorú hangon kijelenti, hogy az első két emelet már el van foglalva előbb érkezett kirándulók által, iparkodjunk, a hogy tudunk, helyhez jutni. Nekünk se kellett több. Mint az akadályversenyzők, egy reptűnk a keskeny lépcsőkön fölfelé, fel sem véve a kezünkben tartott, jól megpakolt koffert. Gergő, ki utánam jött, erősen figyelmeztetett: Kálmán, meg se állapodjunk a harmadik emeletig. Ugy is volt. Gyorsan lefogaltunk egy két ágyas szobát, melyet, miután rendbe szedtük ruhánkat, arunkat, becsuktunk és le az utcára mentünk. Egyes utitársak, kik szentül bízza a rendezők programmszerű ígéréteiben, kevésbbé mozgékonyak voltak, csak most cammogtak a lépcsőkön, nagyokat fuja és miután vagy tíz szoba ajtaját hiába nyitogatták, nagy indignációval a negyedik és ötödik emeletre kapaszkodtak; mások meg az udvaron, földön heverő kofferjeik mellett állva, zűgölödtak. Ezek aligha kaptak helyet, mely duzzogó igényeiknek megfelelt. Mert voltak közöttünk olyanok is, akiknek gyamoltalansága csakugyan megható volt; akik úgy viselkedtek, mint a kis gyermekek, kiket jámi tanítanak; akik a legkisebb csekélységben megittközve, elvesztik erélyüket, csak zűgölödni tudnak, rezonnálnak, anélkül hogy temének. Hagyjuk őket magukra; nézzünk széjjel a közellevő környéken.

Az ut, melyet a város keleti részében levő líoni pályaházától hotelünkig öt bulvárdon keresztül tettünk, félkör alakulag folytonosan emelkedő lejtőn vezetett az északon fekvő, hegyes Montmartre negyedbe. Midőn az utcára léptem, két oldali járdáján még sok ember állott, tekintetét magyar nemzetiszín zászlócskával teleaggatott hotelünkre irányozva. En, esernyőre támaszkodva, az egyenesen északnak menő, majdnem meredek mártír-utcán fölfelé mentem, jobbra-balra nézgetve a szép virágkirakatokat, vendégloket, boltokat, melyeknek tartalma az árakkal együtt az utcáról látható. Csakhamar befordultam a derékszög vonalban, délre menő „Rue des Abbesses” (rú dezabesz, apáca-) utcába, mely többnyire két-három emeletes házakból áll és nem tudtam eléggé nézni az aszfaltozott járdán és az utca szép kövezetén játszó gyermekeket, kiknek páratlan élénksége, mozgékonyága meglepett. Ugy mozogtak, ugráltak, kergetőztek, mintha mindegyikükbe egy kis ördög bujt volna. Miután az utcasarkon levő hatalmas postapültebe bementem és egy levelező lapot párisi fogadtatásunkról szóló leirással teleírtam az akkor még egészséges kollégám számára, tovább ballagtam a még sokkal meredekebb Ravnigan (Ravninan) utcába, hogy még vacsora előtt láthassam az Eiffel-tornyot. Nem sokáig kellett mennem. Alig tíz perc múlva Párisnak legmagasabb pontján állottam. Széjjel nézve az óriási városom, merengve fordítottam szememet a sok templomtoronyról a leáldozó nap sugaraiban esilógó Szajnára és tekintetem a messze délen fekvő Eiffel-tornyóra esett, mely karesú derekával könnyedén emelkedik a nagy magasba. Jó hosszú ideig majdnem mozdulatlanul néztem a tornyot és a messzeterülő erodítványeket, lelkeimmel végig futva a történet eseményein a rómaiak korától egész az Eiffel-tornyó építéséig, és az emberi haladás és tökéletesedés hatalmas gondolatától áthatva büszkén gondoltam rá, hogy én is a nagy társaságnak, melynek neve emberiség, tagja vagyok.

Ilyen gondolatokba merülve szálltam lefelé a küzeledő esthomály miatt, midőn egyszerre iszonyu zaj, láрма, dörömbölés tít meg füleimet. Vagy husz 10-12 éves fiu egy bekerített hely deszkakerítését a kövek egész záporával lepte el, mintha valami várat bombáztak volna. Azt hittem, hogy valaki rendreutastítja a sok rakoncátlan fiut, mint mi nálunk szokás, midőn a picike kissé szabadabban mozog, mindjárt kiáltják: Micike vagy Pistike nem illik, ülj csendesen; a helyett hogy unszol-

